

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De trinitate

Augustinus, Aurelius

[Freiburg im Breisgau], 1494

Epistola Augustini Aurelij hipponensis episcopi ad Aurelium episcopum
carthaginensis ecclesie

[urn:nbn:de:bsz:31-313432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313432)

Liber Primus

Aurelij Augustini hipponensis epi in libros de trinitate: Argumentu opus totius ex libro retractationum.

Libros de trinitate: que deo est qdecim scripsi p aliquot annos. Sed cu eor duodecim nodu perfecissem: et eos diu tenerem possent sustinere qui vehementer habere cupiebant: sub-

tracti sunt mihi minus emendati q deberent ac possent qsi eos edere voluissem. Qd posteaq compi: quia et alia eorum apud nos exemplaria remanserut: statueram eos iam ipse non edere: sed sic habere vt in alio aliquo opusculo meo qd mihi de his euenerit dicerem: vt genitru fratribus q resistere no valuit: emendam eos quatu emendam putauit: et copletu et edidi: adiugetis eis a capite epistolam qua scripsi ad venerabilem Aureliu epm cartbaginensis ecclesie: quo tanq prologo exposui: et qd accidisset: et qd facere mea cogitatio voluissem: et quid fratru charitate compellente fecissem. In quorum libro vndecimo cu de corpore visibili agerem: dixi: quocirca id amare alienari est: quod fruetur mori dicitur est quo aliquid sic amat vt eo fruendo existimet beatu se esse q hoc amat. Nam no est alienari in laudem creatoris amare specie corporale: vt ipso creatore fruens qsq vere beatus sit. Itaq in eodem vbi dixi: Nec autem qdrupede memini q no vidi: s; phantasia talem facillime intueor du alicui forme volatili quale vidi: adiungo alios duos pedes quales itide vidi. Hec dices no potui recollere volatilia quadrupedia que lex comemorat. Res q em coputat in pedibus duo posteriora crura quibus locuste saliant: qd dicit mundas: et ideo discernit ab imundis talibus volatilibus q non saliant illis cruribus sicut sunt scarabei. Omnia quippe hmoi volatilia qdrupedia vocantur in lege. In duodecimo velut expositor verboru apli vbi ait: Omne pctm quodcuq fecerit ho extra corpus e: no mihi satisfacit: nec sic puto intelligendu qd dictu est: Qui aut fornicatur in corpus ppriu peccat: tanq ille hoc faciat q ppter ad piscenda ea que p corp sequitur: vt in his finem boni sui ponat: aliquid agit hoc em longe plura peccata complectit: q illa fornicatio que cocubitu ppetrat illicito: de q locutum cu hoc diceret apostolum apparet.

Epistola Augustini Aurelij hipponensis epi ad Aurelium epm cartbaginensis ecclesie.

Omnia beatissimo et sincerissima charitate: venerabili fratri et con sacerdoti pape Aurelio: Augustinus in dno salute. De trinitate q

deus et sumus et verus est: libros iuuenis inchoauit: senex edidi: dimiseram qppe hoc opus posteaq coperi preptos mihi esse sine surreptos ante q eos absoluerem: et retractos vt mea dispositio fuerat expolirem. Non em singularim sed omnes simul edere ea rone decreueram: qua precedentibus cosequeres inquisitione nec tentur. Cum q p eos hoies qui priusq velle ad quosdam illo: um puenire potuerunt: dispositio mea nequisset impleri: interruptam dictione reliqueram: cogitans hoc ipsum in aliquibus meis scriptis coqueri: vt scirent qui possent no a me fuisse eosde libros editos: sed ablatos: priusq mihi editione mea digni videretur. Veru multoru fratru vehementissima postulatione et maxime tua iussioe compulsus: optam laboriosum: adiuuante dno terminate curavi: eosq emendatos no vt volui: sed vt potui: ne ab illis qui surreptiam in manu hominum exierant: plurimu discreparent: veneratione tue p filiu nostru diaconu charissimu missi. Et cuiusq audiendos: describendos: legendosq pmitt: in quibus si seruari mea dispositio potuisset: essent pfecto et si eadē sententias habentes: multo tū euadatiores atq planiores quantu rerum tantaru explicandarū difficultas et facultas nostra pateret. Sunt aut q primos qttuor vel potius qnq etiā sine proemissis hnt: et duodecimū sine extrema pte no parua. Sed si eis hec editio potuerit innotescere: oia si voluerint emendabunt. Peto sane vt hanc epistolam seorsum quide: sed tū ad caput eorūdem librorum iubeas anteponi. Vale.

Explicit epistola.

Incipiunt capitula libri pmi de trinitate
 i De triplici causa erroris falsa de deo opinantium.
 ii Ordo disputandi de trinitate diuina.
 iii De diuerso iudicio legentium et capacitate dissimili.
 iiii Que esse ppria diuine trinitatis senserint catholici tractatores.
 v De questionibus quibus mouent de trinitate querentes.
 vi De trinitate patris et filij et spū sancti qui sunt vhus et solus et verus deus.
 vii Quinigenitus dei filius ppter formā serui minor patre dicat: qui in forma dei equalis est patri.

Leuit. 2

1 Cor. 6